

apud Jagellonem, criminari caput, eoque confilis suis juventu-
A nem adduxit, ut is clam scelus cum Crucigeris Prusicien-
bus adversi patrum iniret. Keysturnus Vilnam invasit,
camque in pote statum suam redigit. Vojdiloneum autem la-
quo vitam finire fecit. Vitoldus postea Crevam misitus, &
mortuus deffinatus, nocte quadam uxoris dolo liberatus est.
Nam ea, cum liberam haberet abeundi potestatem, commu-
tato cum una de duabus pedes que habuit, veste mulierib[us] in
durum eduxit; imberbis enim erat. Emensus ille in Masoviam
ad Joannem Ducem affinem suum, atque inde in Prusiam
ad Crucigeros configit. *Guagnanus in descriptione Litua-*
nie.

Vires preclaras.

Craterus Macedo sub Themistocles exilium refert, lasci-
viente populo grecem exticifis Quadruplicatorum, qui proce-
des, & principes appeteret, ac flamme populi secundis re-
bus, & potentia luxuriantis subiecerunt. In his Arisidio quo-
que accusatore Diophante Amphitroporum repudiarum
damnum: quod cum vescigalia exigere, pecuniam cepisset
B ab Jonibus: qui cum liuis assūtione (quinq[ue]ginta min-
erant) folvere non posset, navigio auctuum, & in Jonia ex-
tinctum. *Plut. in Arisido lata arbitratu.*

Privignos.

Phronime Eearchi Regis filia, falso accusata à Novera-
& injuriarum, & impudicitiae nomine, à patre Themistoni cui
dam tradita fuit, ut eam in mari demergaret. *Hered. l. 4.*

Patruus.

A grappa, Arisiboli F. à patre Herode interfecit, Rom-
se fīc iā Cajo infusurā, ut Judea Rex constitutus fuerit. Invī-
debat ei Herodias foros Herodis Antipa. Tetrarcha Galilea,
patruo Agrippa nupta, & maritum impulit, ut & ipse Ro-
manum navigaret. Paruit ille, quāvis invitus. Agrippa re-
conīta, Herodem per literas accusat, quod jam oīm, cum Se-
no contra Tiberium, nunc etiam, cum Artabano Partho con-
tra Cajum confiravit. Argumento eis ipsius apparatum, qui
in armamentariis suis habet tantum armorum, quantum in-
frēndū virorum L. x. m. satisfacet. Qua re ēā commo-
C tus, percontatus est Herodem. Veranē efficit, quā nun-
ciarentur de armorum numero. Quo annuente, satis appro-
bat putans defectionem, ad eam illi retrachit ad Agri-
pī regnum adiecit. Herodēque perpetuo apud Lugdunum
Gallia urbem exilio dannavīt. *Iosephus lib. 18. cap. 9.*

Hostes.

Heceuba Regina in Gracos plus facis maledicta fuit. Qua re-
moti illi, lapidibus obrutam necarunt, sepulchrumque apud
Abydum statuerūt, Cynosfera dicimus, ob lingue proterviam,
imprudentemque petulantiam. *Diod. l. 5.*

Atheniensis in traducenda Minois crudelitate mendaces
fuerunt, communiques pueros, ab ipsiis Cretam ex jussi-
oraculi ad Minos missos, in Labyrinthō Minothaurum mon-
strum peremisse, vel vagantes, nec inventire valentes exitum
ibidem mortuos. Nam Cretenes, auctore Philochro, hac
inficiantur, ac dicunt, custodiā Labyrinthū suffit, que-
nihil malū, quod non valerent inde effugere custodiū, habe-
ret: Minos in Androgyn memoriam ludos gymnicos fecisse,
victoribusque premio dedit pueros, qui tunc in Labyrintho
D astrebantur. Vicīs prioribus Iudis primarium bellū ducen-
tū apud Minos, nomine Taurum, feris, & duris hominē morib-
ibus, qui pueros Atheniensem superbe, & crudeliter habe-
ret. Ipse quoque in Bortiozorū Rep. Aristoteles fateretur,
a Minō non arbitrii se intercedos suffit pueros, sed mercenariā
vitam agentes in Creta confusus: ac Cretenes ali-
quando, ad vetera perfolvenda vota, hominū missis pri-
mitias Delphos, atque, cum his, qui mittebantur, miseris il-
lorum sobolem unā emigrasse. *Plut. in Theseo.*

Qui objecserint. Falsō obiicere.
Impudicitiae.

Bellerophon à Steneboea Preeti Argivorum Regis uxore
tentata pudicitia falso accusata fuit, cum illa eum ad flu-
rem aliquoties frustra provocasset. *Homerus Iliad. §. Zenes*
in *Lycoph.* & *Nat. Comēt. Myth.* l. 9. c. 3.

Tennes Cycni, Colonis Regis F. falso à novera apud
patrem deinceps oblatō accusatus fuit: Cum illa potius, pri-
vigni amore incensa, repulsam ab eis stupri tulisset. *Pausa-*
nias lib. 10.

Poppea, qua prīs adulteria Neronis, mox repudiata Octavia
via, mariti potens facta, subornavit quendam ex Octavia mi-
nistris, qui ei servilem amorem obligeat. Ancillis Octavia
ad quæstiones pertractis, quædam cruciatu vice fallis annue-
runt, quædam perfiditer, dominæ sua sanctitudine prædi-
cant. Ex his una instanti Tigillino respondit: Cæsara
fætus Octavia mulierib[us], quām os ejus. Significans illum elīc,
& fellatorem, & fellatorum obsequenter. *Erasmus. l. 6. Apo-*
ph. ex Suetonio.

Athanafius Episcopus Alexandrinus falso ab Arianaus
accusatus fuerat, quod virginem vitiasceret. Producta in medium
meritaria, Timotheus presbyter, comes Athanafii, cum
Athanafius accusatione muliercula respondere iustus taceret,
ipse ad mulierem conversus: Mihine, inquit, res tecum fuit
unquam, aut hospitio tuo iustus sum, mulier? Tum illa, ut
pot non cognoscens Athanafium, impudente quam
ante vociferatione, Timotheum digitō demonstrans: Tu,
inquit, mihi vim, & vitium obulisti. Hacque ratione, per se de-
fectum fuit mendacium. Ila quoque accusatus, quasi Arsēni
eiusdem brachium secum ferret, quod ad vencchia uteretur:
Arsēni in Synodus productum, utrumque brachium ha-
bere ostendens, innocentiam suam stetatis eff. *Theodore-*
s. l. 1. c. 29. & Socratis l. 1. c. 27.

Sabinus & Cretensius Gregorius Agrigentum Epis-
copus de stupro cum Eudocia puella falsi accusatur coram
Synodo c.l. patrum. Is adducit c.x. testibus, P̄falmum alta
voce ingeminavit: Insurrexerunt contra me testes iniqui, qui
ignorabant, obiecserunt mihi: mala mihi probonis depende-
bant. Statim igitur puella à Damone correpta, ad pedes eius
concedit. Gregorius sanctori à se refutavit verum fateri ius-
titia. Illa falso eff. munericus se corruptam a Sabino, & Creten-
sium, Gregorium falso accusasse. *Metaphr. in Vi-*
tiss.

Melanica stupri intentati falso accusatur Eugenius Abba-
tem. Ipse se fæminam esse ostendens, Melanica dolum recipi
debet. *Marul. l. 3. c. 3. & Sabel. l. 5. c. 3.*

Gnevoffius Daleucus Subcamerarius Cracoviensis Hę-
duquin Regnam Poloniz accusavit falso stupri, quasi absente
Rege Guillermo Austrius secreto Cracoviā venisset, & aliquod
diebus cum Regina confuviisset. At cum accusationem
probare non posset, & Regina iurejurando fatiscisset, Gne-
voffius ex decreto judicis, mentitum se effe, clara voce, & G
latatu subter sciamcum edito, profetus est. *Cromer. l. 15.*

Somnia.

Est sycophantarum genus, quod non solum defert dicta, sa-
ctaque hominum, verum etiam hominum somnia: cujusmo-
di defitoribus aures patulam præbuit Constantius, ut prodit
Annal. l. 14. Præcipue vero induxit Mercurio cuim, qui
vulgo ab Mercuriis foliemorum est dictus, quod se
specie familiaritatis convivis admiseret, & si quis nocturnū
vixit effutus, depravata narratione ad Principem de-
ferebat: adeo ut vix quicquam apud ignotos auderet fateri se
dominice, ac docti nonnulli forto suam deploarent, quod
apud Arianos natū non esset, ubi negant videri somnia:
quod fateur Stephanus in dictione Athlantes. *Erasmus in*
Adagii.

Veneficum.

Alexander Magnus cum se in Cyndo fluvio gelidissimo
præp. Tarsum Cilicis sudore, & æstu festus lavifit, subito
horre membra eius dirriguerunt, pallorque fecutus toro pro-
pedum corpore calore vitali defitit, expirante timili. H
Darius hostis quinque tantum dicum spatio abegit. Alexander
medicis necessitatē impofuit curiositas precipitare. Quibus
cūm præcepit nihil placet, Philippus Arcanan, qui
Alexander adhuc pueri curam à patre creditam habuerat, pol-
licitus est, se posuisse una continua Regem à morbo levaturum.
Jubet eam Alexander subito parati. Interēt Alexandre
libellus a Parmenione redditus, in quo scriptum erat, ut Rex
ibi philippo medico caveret, quem sciret à Dario milite aut
talente, forosque aut filii connubio corruptum. Commis-
sus Alexander aliquandiu, tandem tamē philippo admisso,
leva manu libellum tenens, poculum intrepidū hauſit, intra-
que triduum convulxit. *Sab. l. 4. En. 4.*

Avaritiam.

M. Catonius Censorius Cæsar in Anticatōnibus insim-
ilavit avaritiam, id Plutarchus perinde scribit esse, quæ si
quis Herculem insimulet ignavia; Nihil enim minus in Her-
culem quadrat, quām hoc criminis. *Erasmus in Adagii.*

Obiectatio.

Obiectationem.
A Tiberius Imp. diligenter investigare solet, que fibi homines
exprobrent. Sed poſquam ea, que fecerit locuti effient
homines deprehendisſet, ea ipse in publicos commentarios re-
ferri curabat. Qui autem videbatur iustus iraci, ea sapere que-
nemo dixerat, sed quorū effet confitit, dicta effet mentebatur.
Ex quo siebat, ut contra se deliqueret in iis, proper
que alios ut impios puniceret. *Dion.*

Prodictionem, Diffractionem.

Cænus Praetus Syrix p̄fes sub Vespafiano, Antiochum
Comagenes Regem, cuius metropolis erat Samosata iuxta Eu-
phratem) falso apud Cæfarem traduxit, quæcum cum Parthorum
Regem conspiravit. Praetus accepte potestate Antiochum im-
paratum, nihilque hostile meditante regno expulit in Ciliciam.
Filius eius Epiphanes, & Callinicus apud Parthorum Regem
Vologesum confugerunt. Cū autem Antiochus in
Cilicia captus Romanus duxeretur, Vespasianus veteris amici-
tia ratione habita, vincula ei austrii precepit, & inernis
proficatione Romam, Lacedamōne degere, Regus sumptibus
submittit. Quo cognito (filiis etiam intercessione Par-
thorum Regis Cæſari reconciliati, apud patrem Lacedamōne
B ne transferunt. *Jocep. lib. 7. cap. 27.*

Obiectio. Gallis Neapolitanis inimici nefario modo circu-
mstati fuit. Quidam enim e Montella Samni oppido, se
Gallicarum partium militem ab ipso alba cruce symbolo, te-
leraque mentitum, atque in infidas excurrexerunt Hilpanorum
ultra datus, & Neapolitane perducti, Fabritium Maran-
dum proditoris reum fecit, quod is portam Cæsarum produc-
tum promisit. Ea re subitis auribus accepta, & ad suspi-
ciam animum transmissa, Princeps Autentius Fabritium
custodiam tradidit. Neapolitanis rei incredibili fama vehemen-
ter offensi, quod præclarus, & antiqua stirps civis spectata
virtus dux, & per omnem vicum Cæsarini nominis studiosus,
ab agresti, & nemini penè cognito homine detulore, in
discrimen salutis, & fama vocatur: apud Aurantium perver-
cunt, ut delator falsissima conjecturam, iudicium, severa
in questione prius purgaret, quām Maranaldum ad re-
sellendam calumniam, ut aqua jura, in diffari probos, atque
pernobilis reo caverter, tormentorum cruciatibus admone-
venerunt. Ergo accusator in questione diu, & graviter tor-
C tus, cui tormenta fecerat ac periculum credidit, acer-
biora fuisse ab inimicis Maranaldū confessus est, & talionis po-
na in frusta discessus, dedit. *Jovius.*

Obiectio. Nunciatio falsa.

Obiectio. Hieropolitanus Episcopus, fuit damnatus miranda quoque
illa, proper quam abfolitus. Imperante enim Severo, tribus
falsis Testibus convictus, judicio cœlit, & ad defera loca te-
ntur, atque in episcopatu alter fuit sufficetus. Cū trium te-
stium primus dum tatefatur adjurasset, nulli vera essent, que
testabatur, comburi posset incendio, cum omnibus, que
habet absumptus est. Reliquorum duorum, cum alter im-
precatus esset, ut lepro corripi posset, alter autem ut luminis
bus caperetur, nisi vera testarentur: intra paucos dies uterque
iis malis, quibus se adjuraverat, affectus est. Quibus prodigiis,
eis criminis liberatus Narcissus, abfolitus iudicio fuit,
& in locum suum restitutus. *Fulg. lib. 8. c. 1.*

Romanorum quidam subornatis falsis Testibus, accu-
fantiibus Symmachum Papam, clām Laurentium paratum subin-
troducerunt. Pro quo schismate dirimendo Rex Theodosius
Episcopum contra Canones visitatorem sedis Apostolice in-
stituit. *Sigeb. in Chron.*

Quomodo obtrectant. V.C.

Accusando coram magistratu. In iudicio.
Accusatores falsi.

Perfidia Accusatio ad Injūtiū pertinet, bue ratione
*Mendacii. Vide Tit. Injūsi dāmorum, & Alius in dan-
nandis aliis.*

Scipio Africanus injūsi à QQ. Petiliis Trib. pleb. accusa-
tus fuit, quasi pecunia corruptus cœlit ab Antiocho, uti con-
ditionibus gratiosus, & molibus pax cum co. Pop. Rom. nomi-
ne fieret. *P. Ar. et T. Livio. Dec. 4.*

Aristogiton Atheniensis, cum a lictoribus per tormenta
veraxerat, ut confitos proderet, confitor nemi-
D non indicavit: omnes vero amicos Hippis, participes
infidū fuisse dixit. Cum hōs morte multaſet Hippis
tyrannus, tum Aristogiton amicorum stratagem
ei interficunt in castris Othonem, ac mox confitit Julius

Atīcius miles non obliterus inter spiculatores littorio enī ac-
curreret, qui occidisse clamabat se Cæsarī hostem, dimo-
tique turba gladium cruentum offendit. Quem Galba intui-
tus: Quid tibi, inquit, iuffit? Qui cum respondidit, Fides
& sacramentum, que adactus esset: & pleba clamaret.

Recte fāne, plausumque daret: Galba in lectica delatus
est, ut Jovī immolare, & ostenderet se civibus. Postquam
in forum pervenit, quasi venti converto oblatus rumor esset,
tenet Othonem castra. Ibi ut folerit in tanto cœtu cum ac-
clamarent hi, ut regredieretur: illi, ut procederet: pars,

ut effos bono animo: alii caverter, & ledita, sic in fluctu-
bus hic illuc jaſtactur, & crebro nutaret: confitit sunt pri-
mo equites, mox pedes tābasilica Pauli ad volare, qui Galbam
interfecerunt. *Plut. in Galba.*

Contra Naboth Israelitanus duo falsi testes produc-
ti fuerunt, Jezabelis insti-
tuta. *3. Rg. 21.*

Daniel examinavit duos Senes, qui contra Susannam ini-
quum testimonium tulerant. *Dan. 13.*

Multū falsi testes contra Dominum prodicuntur: Duo ve-
rō præcipui, lophis matibus inſtructi, dicentes, audivisse fe-
xillo, quod templum Dei demolitus esset, & tribus diebus aliud edificatur. *Matth. 26. Marci 14. Luc. 22. Joan. 18.*

Judei statuerunt duos filios testes contra B. Stephanum
dicentes, eum non esse capere loqui verba adversus sanctum lo-
cum, & legem. *Ador. 6.*

L. B. Theat. vii. Human. Tom. V.

Claro obrectando

- Bessarionum Nicenum patriarcham Eumilii non religionis, sed ambitionis ergo in Florentino Concilio Latinorum partes fecutum calumniam fuit, ut galerum ab Eugenio IV. con queretur. Sed tanto yiro meliora credere, quam deteriora fū spicari præstat. *Carimb. l. 6. v. 10. Pontif.*

Scribendo Mendacem Poeta, Historici.

Historie Mendacium voluntarium hic consideravimus. Non voluntarii, qui Error est, sub Historicorum classe communemus.

Quidam dictum, falfum esse rumorem, qui de Medea fertur. Non enim illam liberis suis morte inimicis, sed Corinthios. Fabulum vero & adum de Colchide inde natum esse, Euripidem, roganibus Corinthiis, confinxisse, & à mendacio veritatem supererat esse propter Poetæ ingenium, & artem. Pro flectere veros in filios parrot, etiam nunc fama est, Corinthios expiatoria sacrificia filii offerte, & ea quæ tributum eis referuntur. *Elian. Par. lib. 5.*

B Phidias magnificis struturis à Pericle præpositus, omnia curabat, artificiosque præserat omnibus: id quod huic concivis, illi conflavit invidiam, quia ingens matronas ad spectanda opera comeantur in Graiam Phidias recipere. Eos rumores excipientes Comici, insolentem laetiviam ei impetrerat; ac Menippus uxorem amici, atque in bello legati imperaverat. Pyrampliisque avum vivaria: cui, cum familiaris Pericles esset, infligebant ipsum mulieribus, quibus confusus erat Pericles, subiecte pavones. *Plut. in Pericle.*

Virgilius Dionem falso cum Aenea stupri commercium habuisse finxit, teste *Sab. lib. 9. Enn. 1. ex Togo. De ea Apennus;*

Dum fugerat furias, atque omnia procacis Jarba,
Serwavit dira morte pudicitiam.

Parifidum turnum ab Aenea occisum fabulatur. *Macrob. lib. 5. Saturn. cap. 17.*

Socrates, cum plerique adolescentes unum adamassent, invidiāmen sicut, & primus Aristophanes, procacibus scriptum exagitat, tamquam corrumptem adolescentes: & Atheni vocavit, propterea quod canem, & platunum ob infirmum religionem, ac numinis reverentiam jurabat. Post C Anytum, & Melitus hos nomine eum accularunt, & reum peregerunt. *Suidas.*

Quidam historici gentium, & gloriofissimum civitatum scđare nobilitatem, & conversionem detrahre tentaverat: Theopompus quidem Atheniensem, Lacedaemoniorum vero Polycrates. Is autem, qui Tripoliticum conscripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicut quidam putant) etiam Thebagorum momordit urbem. Multa vero etiam Timaeus in hisfisiis de preditis, & de aliis blasphemavit. Et hoc faciente alii propter invidiam, atque malevolentiam, illi vero propter verbofam novitatem, memoria se indignos judicante. *Joseph. I. cont. Appionem.*

Judei humanarum videturum falso accusati fuerunt tempore Antiochi Epiphanius à Graciis historicis, ut hoc prætextu immancum illis, & factilegam tyramnum palliare. Verum hoc mendacium pulchrit dilit. *Ibid. lib. 2.*

Manethonis, Charemonis & Lyfimachi Historicorum mendacia contra Judæos. *Pete ex Josephi lib. 1. contra Appionem; Appionem vero Grammat. Alex. lib. 2.*

D Mores Malifienses in Plauti Caffina, sunt, qui molliculos effeminateioresque inteligant, ex Athenai doctrina: à quo proditum est. Malifienses adeo libidinibus remollitos, fluxosque olim fuisse, ut morum proverbiale non evaserint. *Cælius cap. 16. cap. 8. contrarium ostendit, contra Graci hominis mendaciam.*

Andreas quidam, in eo, quem de Medicina origine ferripi libro, malitiōse asserit, Hippocratem Coum invida ludis Gridiorum medicorum adductum, publicam Gridiorum Bibliothecam igne clam injecto concrematis, & ob id feci patra exercitata. Sed Soranus Coum in Hippocrate vi id factum negat, & artis exercepta gratia peregrinatum a scribit.

Lyginachus historicus, Israëlatas, Moyse dux, ex Egypto in egestos, omnia templa dirusse, & gentes excidere scribit, & in Iudea urbem condidisse, quam à templorum spoliis Ispâne appellaret. Verum Gracus homo impudentissime mentitur, ut *Joseph. l. 1. contra Appion. pulchre ostendit.*

Appion Alexandrinus fuit, Iudeus ex Egypto. Duce Moyse dictum iutere in Palæstina perire, & inquinum quevisse, quem idcirco Sabathum appellarent. Vetus men dicatum illius pulchre confutat. *Joseph. lib. 2. cont. App.*

Cur. Causa.

Odiu.

Pheroras Herodis Regis frater, Alexandre Herodis filio clam perfusit; Herodem uxorem ejus Gaphyrum amare. Alexander zelotypus patri id facinus exprobavit. Herodes se excusavit, & fratrem mendaciū convincit. Eam autem calumniam Pheroras frixerat, ut animus adolescentis contra partem incitaret, cui ipse infensus erat. *Joseph. l. 16. v. 11.*

Antiochus quidam apostata, Judos contributes falso accusavit de incendio Antiocheno, quo quadratum forum exaratum fuit, & archivia, monumentorumque publicorum receperat, totaque ferè civitas. Ergo Antiochenes tanquam furore corrupti, adversus eos, qui accusabantur, impetu fecerat. *Joseph. lib. 7. cap. 1. bell. Jud.*

Invictus.

Niphon Patriarcha, quoque vel invenio, vel quavis eum rurum artium, quo vel publicè omnibus, vel privatin Imperatoribus Andronico Paleologo, & Michaeli eius F. placebat, præter cerneret, eorum le palam amicum simulabat: clam vero oderat, & invidebat omnibus: & cùl si alios occulit criminando, Imperatoris animum ab illis alienare studebat. In quo Libycum serpentinum imitabatur. Ajunt enim serpentes nauci in Africa, viperæ non absimiles, qui multa arena obrutus, ore, & lingua tantum exerta, præterentes inexpedito multitudine interitu. *Gregoras lib. 7.*

Zelotypus.

Vide Tit. Vindicta Zelotypa.

Poppea qua à Nerone repudiata Octavia superinducta fuit, subornavit quandam ex Octavia ministris, qui ei servilem amore obiceret. *Sueton. lib. 12. Vide supra fustus.*

Pecunia, Lucri.

Acme Justitia, ancilla Julia Caesaris uxoris, corrupta munibus ab Antipatro Herodis filio, falsis confitis literis Salomonis Herodis Iororem de infidili acusavat. Sed recta, à Caesar occisa est. *Joseph. l. 17. c. 8.*

Scortum publicum pecunia corruptum ab adversariis Megisthium Patriarcham Constantinopolitanum stuprū falso accusata. Ille in confusè synodi ab hac infamia liberum esse, sublatis vestibus impotentiam suam detegendo ostendit. *Cuprin.*

Regni, Tyrannidis.

Demaratus Regem Spartanorum optimum, & praestansf. Cleomenes, & Leutychides falsi calumniam, quod Ariston filius non esset, sed ex adulterio conceperat, regno dejectus, & ad Persas exulm profugere coegerunt. In locum illius fuisse est Leutychides, & regnum cum Cleomeni administravit. *Herod. lib. 6.*

Antipater Herodus Iudaorum Regis F. ut Alexandrum, & Aristoibolum de ipse regni deiciceret, sibiisque regnum ea ratione pararet, patrem infidas metuenterum, in fratribus tollendis, consilio juviter itinrem. *Josephus.*

Perfusus Philippus spurius, Demeritum fratrem innocentiss. & cordatiss. falso con�ipationis, cum Romanis nomine infumatus, circumvenit, & patrem nimis crudelium, ad filii necem H compulit: ut ipsi, qui proper natalium pudorem regni potius spes nulla erat, tantis virtutibus prædicto juvante & medio sublatu, aditus daretur.

Vindicta.

Aristigilon Atheniensis, cum à libitoribus per tormenta vexaretur, ut confusio proderet, confidior nominem significavat: omnes vero amicos Hippis participes infidulari suse dixit. Cum hos morte multalet Hippis tyrannus, tum Aristigilon amicorum stragagem ex probrovavit. *Polian lib. 2.*

Nicagoras Mosfenus Cleomeni Spartanorum Regi præsumit amicum venerabat; cuius precium ille vel ob inopiam pecunia, vel per occupations, vel propter bella non difflorevit. Cleomenem ergo Alexandriae culantem videns apud Teolemaum, falsi calumnias de proditione accusatum, in vincula coniici curavit. *Plut. in Cleomen.*

Leo Imp. Iacobinus, Joannem Damascenum, Damasci protogen, fisi in imaginem culta acriter repugnante, adulterio litteris confusa accusata apud Saractenos, qui sibi usque fidi prodere voluerat. *Vide Tit. Monachorum edavi Cœcili.*

Cur. Causa

Odi

Pheroras Herodis Regis frater , Alexandro Herodis filio
clam perfusa; ; Herodem uxorem ejus *Glaphyrum* amare
Alexander zelotopatrid eum factis exprobavit. Herodes fe-
se excusavat, & fratrem mendacii convincit. Eam autem ca-
lumnum Pheroras struxerat, ut animum adolescentis contra
patrem incitaret, cui ipse infensus erat. *Joseph. l. 16. c. 11.*

Quidam dicunt, falsum est rumor, qui de Medea fertur. Non enim liberis suis mortem insulpsit, sed Corinthios. Fabulam vero, & actum de Colchide dicit naturae esse. Europi- dem, rogantibus Corinthios, confinxisse, & a mendacio verita- tium superatum esse propter Poete ingenium, & artem. Pro fectere veros in filios parato, etiam nuna fuma est, Corinthios expiatoria sacrificia filii ostereo, & ea quali tributum eis refer- re. *Elian. de Var. lib. 5.*

Phidias magnificis struturis à Pericle propositus , omnia curabat , artificibusque præserat omnibus : id quod huic concilia , illi conflat invidiam , quasi ingenuas matronas ad spectanda opera commenantes in Gratiam Phidias recipere . Eos rumores expientes Comici , insolentem laetiviam ei impregnerat ; ac Menippi uxori amorem , atque in bello legati improverperat . Pyramilippique avium yvriam : cuius cum familiaris confitecerat Pericles effigie , infeligebatur ipsius multiberus , qui suis confundebat Pericles , subiiciebat pavones . *Plut.* in furore correpti , adversari eos , qui accusabantur , impetum fecere . *Joseph. lib. 7. cap. 21. bell. Iud.*

Periclo,
Virgilius Dionem falso cum Aenea stupri commercium
habuisse fixxit, teste Sab. lib. 9. Ann. I. ex Trog. De ea
Autouis;
Dum facetas furias atque omnia procaci; Tarbe.

quo Libycum serpentem imitabatur. Ajunt enim serpentes
nasci in Africa, viperæ non abfimilem, qui multa arena obtutus,
ore, & lingua tantum extera, praterentes expectato
mullet interiu. Gregoras lib. 7.
Zelotispi.

*Dum fugeret furias, atque omnia precati, furor
Seruantis dira moree pudicitiam.*

Paride Turnum ab Ænea occisum fabulatur. *Macrob. lib. 5.*
Saturn, cap. 17.

Socrates, cum plerique adolescentes eum adamassem, invidi-
am sensit, & primus Aristophanes, procacibus scriptis eum
adversari coepit, adolescentes : &

exagitavit, tanquam corrumpentem adolescentes: & Athicum vocavit, propterea quod canem, & platanum ob insignem religionem, ac numinis reverentiam jurabat. Post Anytus, & Melitus hoc nomine eum accusarunt, & reum peregerunt. *Suidas.*

Quidam historici gentium, & glorioissimum civitatum
fodare nobilitatem, & conversatione detrahere tentavere:
Theopompos quidem Athenicenum, Lacedemoniorum ve-
rò Polycrates. Is autem, qui Tripoliensem conficerit (non
enim Theopompos hoc fecit, sicuti quidam putant,) etiam
Thebaorum monopodit urbem. Multa verò etiam Timaeus in
hostiis de prædictis, & de aliis blasphemavit. Et hoc faciunt
ali propter inviam, atque malevolentiam, alii vero propter
verbosam novitatem, memoria se indignos judicante. Joseph.
louca, donis.

I.1. cont. Appion.
Iustus huasorum viitimarum falso accusati fuerunt tempore Antiochi Epiphanis à Gracis historicis, ut hoc prætextu immenso illus, & sacilegam tyrannidem palliarent. Verum hoc mendacium pulchre diluit. *Ibid. lib. 2.*

*Manethonis, Chæremonis & Lysimachi Historicorum
mendacia contra Judæos. Pet ex Josephi lib. I. contra Ap-*

Mores Maſſilenses in Plauti *Caffina*, ſunt, qui molliculos effeminiatoresque intelligent, ex Athenaei doctrina: à quo producunt eis, Maſſilienses adeo libidinibus remollitos, fluosque olim fuſiſe, ut mortuorum proverbialem non evaferint. *Cœlius cap. 16. cap. 8.* contrarium ostendit, contra Graci hominis cordatū, talio con�ipitatiores, cum Romanis nonne et inimiculatum, circumvent, et patrem nimis credulum, ad filii necem H compulit: ut ipſi, cui proper natalium pudorem regni potius fuisse nulla erat, tantis virtutibus prædicto juvencus in medio sublato, aditus deretur.

Andreas quidam, in eo, quem de Medicinæ origine scripsit libro, malitiosè asserit, Hippocratem Coum invida laus Gnidiorum medicorum adductum, publicam Gnidiorum Bibliothecam igne clâm incepto concremasset, & ob id Ise patræ executus. Sed Soranus Coum in Hippocratis vita id fâustum negat, & artis exercende gratia peregrinatum afferit.

*Lysimachus historicus, Istaletas, Moysi duce, ex Aegypto
egressos, omnia tempula diruisse & gentes excidisse scribit, & in
Iudea urbem condidisse, quam à templorum spoliis iisdem
appellat. Verum Græcus homo impudentissime mentitur,*

*Appion Alexandrinus singit, Iudeos ex Egypto Duce Moy-
se sex dierum itinere in Palæstinam pervenisse, & inguinum*

Maledicentia. Maledicere, Maledictio.

195

LICITA QUÆ, ET QUANDO HOMINIBUS.

- Celoria**, *Sancti Castulonensis*, atque *Navarensis Regis uxoris*, apud maritum suum falsò accusata fuit à *Garfas naturali filio*, qui eum commidare equum recusavit, quem *uxori Sanctius magnopere commendaverat*. Sed tandem innocens eius pateracta est à *Monacho*, cui *Garfas veritatem confessus era*. *Fulg. lib. 9. cap. II.*

Vita.

Tryphon tonsor *Herodis*, *Tironem veteranum de infidis Herodis factis falsò accusavatur*. Specum *pramii* à *Tiron amico summo Alexandri* (quem *Herodes pater de infidis sulphure capitis dammarat*) non femei sollicitum aferunt, ut inter curandum guttur *Herodii novaculae praeviderent*. Ab *Herode autem cum Tiron in vincula conjugis*, cum *filius Tirus confortem etiam confabulationis reum faceret*, à *lapiadibus* obruitus dignas sua perfidias ponas *luit. fo. epib. lib. 16. 17. Antiq.*

Pabule.

Vide paulò ante, *Mendaces Poeta quatenus — sic veris falsa remiscuntur*. *Primò ne medium, medio ne discrepantum. Maledictus Pana.*

B Ex loco de Pana, & Punitio.

** HIEROGLYPHICA.*

Maledictum hominem, probos, improbosque quæcum carpent significare, qui volunt. *Purpur exarta pinguit lingua: quæ quidem illi tam acuta, & valida est, ut ea & conchilegas, & quæcumque sibi generis testas perforare possit.* *Pierius lib. 28. pag. 265. C.*

Placiades maledicentiam, five, ut ipse scribit, malilloquium, per serram significari obseruant, five id ob dentium feriem, quæ mordacitatem innuit videantur: five ob invisum fridorem, maximèque auribus infernum, quem in nodos præfertum illipos reddit, acero, ut inquit *Lucretius*, horrore concitatum.

Idem Pier. lib. 42. cap. 78.

** Maledictio.*

** DEFINITIO, ET ETYMOLOGIA.*

C *Maledictio*, uti & *Benedictio*, si vocem species, utraque à Deo originem trahit soli *Adversus, Bené & Malè*, differunt: Significatione maxime discriminantur; nam benedicere est bona optare, ac impetrare; maledicere mala: ut ipsa nomina fatis per se indicant. Gracè etiam *ωδογένης, & ωδοφόρος, ωδοφύλαξ, & ωδοφύλακτος*, platinum significatur; voce perpura discrepant, sicuti *latina*.

Verbo ωδοφύλαξ uitur S. *Matthaeus Matth. cap. 5. & S. Marcus, Marci cap. 7.* alioqui ubi vulgata nostra verbo malodicatio vocabulum ponit. Gracè plurimum significat *εἴπει, vel ωδηπός*; ut apud S. *Jacobum*, ex ipso ore procedit *ωδηπός ο ρητός*. Iudeib ibi uobis: In ipa benedicimus Deum, & Patrem, & ipsa maledicimus homines. Gracè *ναπορεύεσθαι τοις αἰράνοις*. Apostolus ad Romanos Cap. 3. *ωδηπός οι πεπιστείς γένους*. Quorum os maledictiones, & amaritudine plenum est. Beza, ut lectors suis latinitatem doceret. Quorum os diris, & amaritudine plenum est. Est quidene devovere diris, maledicere, cuius qui diris devovet, perfima quoque optet, ac impetretur, longe tamen plures legentem Apostolum Paulum intelligent, quid si maledicere, quām quid Dira, quidque maledicere, quām diris de votive.

D Nostrar interpres aliquando etiam verbum *ωδηπός*, & nomen *ωδηπός* reddunt, maledicere & maledictos ut apud S. Petrum, Epif. 1. Cap. 2. *ωδηπόντος, οι διάτοποις*. Qui cum malediceretur, non maledicetur, & qui S. Paulo est *ωδηπός*, est interpreti nostro est maledicus.

PERTIMESCENDA.

Ut autem benedictio maximi facienda, & exoptanda est; sic maledictio summo studio vitari debet; quam nemo facilissimi accedit, quam qui benedictionem contemnit, præcipue si contemptus sit enormis, & animi vehementer ingratis index iuxta illud B. Davidis. *Dilexit maledictionem, & venit ei: & Noluit benedictionem, & elongabit ab eo*. Et sapientia, ob nimiam improbatorem, & ingratisudinem induit quis maledictionem, sicut velimutum, intraret sicut aqua in interiora eius, & fecit oleum in olibis eius. Qui miserius fatus est, quando homo & interior, & exterior, & in intims etiam modulli maledictionis plenus est.

LICITA QUAE, ET QUANDO HOMINIBUS.

Maledictionem aliquando licitam esse probatur primò; Exempli Dci, quem interdum hominibus, atque rebus maledictis facraru literarum monumentis compertum habemus; cuius maledictio, uti & benedictio, prædicta est, quia ut hæ bona, qua optat, largitur, ita & illa, malum, quod imprecatur, infert, vel inferri permittit. *Maledix Deus in ipso statim mundi ortu serpentem.* Gen. 3. *Quia fecisti hoc, maledictus es inter omnia animata, & bestias terra. Maledix praeterea terra.* *Maledicta terra in opere tuo.* Alibi: *Exfoliabit nos ab operibus, & laboribus manuum nostrarum in terra, cui maledixit Dominus.* Gen. 5. Alibi, promittit se non amplius maledicendum terra propter homines.

Abrabas hoc inter cetera Deus pollicitus est. *Genef. 12. Benedic dicentibus ubistibus, & maledicentibus maledicentibus ubi. Et patrim in scriptura Deus vel maledicit, vel maledictionem minatur, præcipue in Deuteronomio, cap. 27. l. 28. ubi horrificas maledictiones videre licet, quibus Deus Iusticias à malo avertere, & ad bonum fecundandum convertere volebat. Sed vix illustrissimum exemplum maledictionis suppet, quām quia Zelotypiz ab ipso Deo inflata, in quam tot maledicta congerabantur, quæ etiam ad mulierem, si adulterii causa est, migrabant, potquam cibisst aquam illam, prout cibis necesse erat.* Num. 5.

Secundo, maledictiones aliquando licitas esse, docemus etiam exemplo Salvatoris nostri, qui feci, rei rationis expeti, maledixit, & quidem tam efficaciter, ut sciam exarunt: nam postridie cùm transirent, viderunt fieri adam ratam à ratiibus. Et recordatus Petrus, dixit ei: Rabbi, ecce fucus, cui maledixisti, aruit. *Marc. 11.*

Tertiò, idem probatur sanctorum virorum exemplis; nam Noe maledixit Cham, vel potius Chanan, filio eius, & posteris. *Gen. 9. Job maledixit diei, in qua natus est. Job. 3. Jeremias. Maledicta dies, in qua natus sun, dies in qua peperit me mater mea, non sit benedicta. Maledictus vir, qui annunciat patrem, dicens: natus est tibi puer masculus.* Cap. 20. Halilicus patris fisi illudientibus, maledixit in nomine Domini; egreditque funi duo ursi de fatus, & lacraverunt ex cis quadraginta duos pueros.

B. Davidis *Palmus centesimus octavus*, terrificis maledictionibus referens est. Confitit super eum peccatores, & Diabolus flēt à dextris eius: cum iudicatur, exeat condemnatus, & oratio eius fiat in peccati. Fiant dies eius pauci, & Episcopatus eius accipiet alter. Fiant filii eius Orphanii, & uxoris eius vidua, &c. Ut omittamus alias hujus generis exempla, ut ipso auditu formidabilis. *Quamvis plerique arbitrentur omnes maledictiones, nisi nolis verbis, sicuti autem predictiones eorum malorum, que impensis eventura fint in ista ut imperandi formam habent, in cani speciem, que verbis de futuro congruit, transmutantur.* Confitit super eum peccatores, & Diabolus flēt à dextris eius: cum iudicatur, exibit condemnatus. Fient dies eius pauci, & Episcopatus eius accipiet alter, &c. Cui sententia multum ponderis conciliat, quod ipsem est S. Petrus haec predicationem nominat: *Oportet impleri scripturam, quām prædicti spiritus fanthus per os David de Juda, &c. Ador. 1.*

In candem sententiam explicari posunt diri illæ sacrificii Zelotypici. Num. 5. Det te Dominus in maledictionem, exemplumque cunctiorum in populo suo, patre facere sicut femur tuum, & rumena uteru tuus disfrumpatur: integrantur aquæ maledicta in ventrum tuum, & utero tumefacie pterefacta femur. Quia omnia non tam optant, quam prædictis esti evident: nam rancæ has diras proximè antedicit, & his maledictionibus subjeccabis, ut proinde eius, quod immediatè subjungitur: Det te Deus in maledictionem, sensus est: Dabit te Deus in maledictionem, patre facere facit femur tuum, &c. Et in Deuteronomio, ubi integrantur maledictionis catalogus textur, maledictiones aliquando operantis, seu imprecantes, aliquando predictentes, & futura vaticinantes proponuntur: Venerit super te omnes maledictiones istæ, apprehendente te. Maledictus eris in civitate, maledictus in agro, &c. Mittet Dominus super te famam, & ciuitem, & increpationem in omnia opera tua, que facies. Post hac mutatur locutionis forma: Percutiet te Dominus egestate, tibi, & frigore, ardore, & attu, & aere corrupto, ac rubigine, &c. Si cœlum, quod supra te eum anexit, & terra,

L.B. Theat. rit. Human. Tom. V

Nihil tamen vetat **hac**, & similia sacrarum literarum loca accipere, modo, & sensu imprecatorio, neque enim Charitati proximo dedita adverterat ei impetrari male, non ut malum sicut, sed ut sunt bona quadam iustitia divina, vel humana, ac politica: Cum enim peccatores justè à Deo legitimis magistris penitus afficiantur, jure & Deus, & magistratus, & homo etiam privatus expetere potest, ut ite vel poemas huc, quo juri firmiter hominum impetravere, cīque legimtissimis satisfiat.

Fas insuper est mala opere , ut vergunt in bonum , vel ipsius cui malum imperio , vel aliorum , qui inde exemplum capiant ; monitique iustitiam amare , & non temnire divos dicant . Quo pacto viri quam sancti peccatoribus morbos , & flagella à Deo precari solent , ut a peccatis deflantur , & penitentiam agant , unque vita , doctrina , moribus , & exemplo proximis perniciosa cibie definant , immo & foli intercante , si forte corrigi nolint , melius est enim , ut pereat unus , quam ut plures in idem exitu barathrum præcipitentur : neque opere , ut talis è medio tollatur , actus odit est , sed charitatis erga bonum communem .

IRRATIONALIBUS

**Creaturis ratione experitus non maleficidit, nisi respectu
ad hominem; quem in harum rerum maledictione, vel puniri
(sui merito, seu immrito) vel instrui, vel etiam à homine praef-
fervari optamus.** *Cur enim serpentinus, & id genus aliis venenatis
animalibus, itemque loculis, bruchi, crucis, fruges, ar-
borosque fetus depauperibus, maledicimus, nisi quia homi-
& rebus, quae ad ultimam hominis speciem, nocere solent.*

M o d u

Ad extreum maledictionem aliquando licet usurpari ostenditur exemplis tantorum virorum novi Testamenti, quorum nonnulla petcentebimus, dummodo maledicendi modos ex Scriptura praenescimus.

His finem imponit S. Gregorius, cuius verba ea, qua hic tradiuntur, non parum illudrabunt. Sciemund est, quod Scriptura facit duobus modis maledictum memorat, aliud videlicet, quod approbat, aliud, quod damnat: alter enim maledictum proferunt iudicio iustitia, alter vivere maledictum, quippe iustitiae iudicio, ipsi primo homini prolatum est, secundo vero aliud facit, ut dicitur ad M. 10, 28.

Auctor Quæstionum ad Anticu[m], queſt. 117. huiusmodi
cum audivit, maledicta in terræ opere two. Maledictum judi-
cium iustitia profertur, cum ad Abraham dicitur: Maledic-
maledictibus tibi, Rursum, quia maledictum non iudicio
iustitia, fed live vindiſta propinjor, voce Pauli Apostoli
prelamicans ad monemus, qui ait, Benedic, & nolite male-
dicere. Et rursum: Neque maledicti regnum Dei possibunt:
Deus ergo maledicere dicitur, & tamen maledicere homo
prohibetur, quia quod homo agit malitia vindicta. Deus non
facit, nisi examine, & virtute iustitia. Cum ergo facili vici
maledictionis sententiam proferten, non ad hanc ex voto ul-
tions, fed ex iustitia examini erumpunt. Innis enim tubile
Dei iudicium spicunt, & mala foris exiguntur, quia male-
dicti debeat ferri cognoscunt, & cō in maledicto non pec-
canti, quō ab interno iudicio non discordant. **Hoc Greg. lib.**
4. mor. in Job. cap. 6.

EXEMPLA HISTORICA

Quibus clare demonstratur maledictionum vis , & quantum timendæ .

Exst. apud Theodoretum in Philobœo seu His. Religiosa his verbis. Illo tempore venerat Jacobus in Persidie, vii. virus plantas veræ Religionis, & c. quæ erat curam adhibuitur. Cum is autem fontem transmiserit, pueræ quadam, D. quæ pannos lavabant, & vestes pedibus emundabant, nemo vnum quidem, & qui decenter pte se cerebat gravitatem, sunt reveritati habitum, sed exuto pudore, & perficitæ facie, & impudentibus oculis diuini hominem aperiabant, neque capiti operientes, neque vestes quæ succinerant, demittentes. Hoc cum agre tulisset homo Dei, & vellet Dei virtutem in tempore offendere, ut factio miraculo liberaret ab impietate, fontem quidem eft exercutatus, & fluentem confectum evanuit. Puellas quoque eft exercutatus, & impudentem carum juventam configavit canis ante tempus illud, & feruorum factum est confectum, mutatisque eft nigror pilorum: & similes evenerunt nuper plantatis arboribus, quæ veræ circumente sunt foliis autumnalibus. Et autem cum sic sensim supplicium (nam & fontis fluenta effugerant, & ha. iuvicen capitæ intuentes, videbant repentinam illam mutationem cursu ad urbem contenderunt, renunciatura illud, quod acciderat. Illi autem cum accurrerent, & magnum Iacobum of-

versum cuique ire visum est, toto penè vagabantur orbe Romano. Ex his etiam ad nos venerunt duo, frater, & fotor, Paulus, & Palladius, multis aliis locis, miseria diffamante, jam cogniti. Venerunt autem ante Pascha ferme dies quindecim, Sermonem, quo maximè filios ad honorem parentibus defensum cohortari. Neque enim fructu scriptum esse ait: Eccl. 3. Beneficio Patris firmat dominum filium: maledictio maris eradicat fundamenta.

Ecclesiam quotidie, & in ea memoriam glorioissimi Stephaniani obitum, orantes, ut filii Jam placuerat Deus, & salutem pristinam redderet. Et illic, & quacunque ibant, convertebant in civitatis civitatem. Et nonnulli, qui eos alibi viderant, causamque ceterorum eorum novaverant, aliis, ut cuique poterant, indicabant. Venit & Pafchka, atque ipso die Dominicu mane, cum iam frequens populus prefens esset, & loci fandi cancellor, ubi Martyrium erat: idem juvenis orans teneret, repente prostratus est, & dormienti simillimus jacuit: non tamen tremens, sicut etiam per somnium solebat. Stupentibus qui aderant, atque aliis paucibus, aliis doleibus, cum eam quidam vellere erigeret, non nulli prohibuerunt, sed potius exitum expeditandum esse dixerunt. Et ecce surrexit, & non tremerat, quemadmodum fanatus erat.

Hujus exempli, & ultioris divina meminit quoque *Lutherus Tom. I. Lat. Coll. tit. de Furto* diebat enim, ut Augustino legisse, (fordidi Interpretis verba refero) filios à matribus maledicentes, si pueris malum impetrare fuit, quoniam primum illud fecutum est, ita ut mater Augustinum accipiet, filiorum morbum deplorans, sed tantum communis Ecclesie precatio iterum liberari fuit.

Ex quibus luce clarus est, olcitante admodum, S. Augustinus à Lutherò lectum est, nihil enim ille de precibus S. Augustini à matre oblati, quippe quæ ex Cappadocia in Africam cum filii non venerit: Perfide insuper disimulans Lutherus, cuius ope, & intercessione duo illi maledictiones peccata obfricti, pristinam sanitatem recuperarunt, nimisrum S. Stephanus Prothomartyris, ad cuius Memoriam configurare

Quis ergo intuentium se tenuit a laudibus Dei? clamantium, immoque ex pectore preces fuderant.

que si post alterum , omnis posterior quasi novum , quod
alius prior dixerat , nunciantes : meque gaudente , & apud
me gratias Dico agente , ingredior etiam ipse cum pluribus
inclinatus ad genua mea , erigatur ad oculum meum . Proce-
dimus ad populum , plena crux Ecclesiae , perfobatus vocibus
gaudiorum : Deo gratias , Deo laudes , nemine tacente , hinc
aure que inde clamantem . Salutamus populum , & rufus ca-
derni ferventiore voce clamabane . Fausto tandem silentio ,
& Scripturam divinorum fumus lecta solemnia . Ubi autem
ventum est ad mei sermonis locum dixi paucu , pro tempore ,
& pro illius iucunditate latitac . Magis enim eos in opere di-
vino quandam Dei eloquentiam non audire , sed confidare
permisi . Nobiscum homo prandie , & diligenter nobis on-
fusus fua , ac materna , fraternaque calamitatis indicavit histoi-
riam . Sequentia itaque die post sermonem redditum , narra-
tions eius habita in craftinum populus recitandum promisi .
Quod cum ex Domingo Paschae die tertio fieret in gradibus
exedra , in qua de superiori loquebat loco , feci stet am-
bos fratres , cum eorum legerebat libellus . Intraebat popu-
lus universus fexus utriusque quod unum flammam sine deformi mo-
tu : alteram membris omnibus contremente . Et qui ap-
sum non videbat , quid in eo divine misericordiae factum
C tu : alteram membris omnibus contremente . Et qui ap-
sum non videbat , quid in eo divine misericordiae factum

Et quia in eadem cetera quatuor, vel quinque pecudes remanserant, quibus omnino decerat qui pauperet, & custodiret,

Inter haec recitato corum libello, de conspectu populi abi-
re eos praecepit; & de tota ipsa causa aliquanto diligenter co-
peram disputare, cum ecce me disputante, voces aliae de
Memoria Martyris nova gravitatem audiuntur. Conversi
sunt eō, qui audiebant, ceperuntque concurrere. Illa
enim ubi de gradibus descendit, in quibus steterat, ad fan-
ustum Martyrem orare perrexerat. Quæ mox ut cancellatio-
tign, collapſa similiter velut in fomum, fum revertit.
Dum ergo requirerunt quid factum fuerit, unde iste stet-
pitus latus extiterit, ingressi sunt cum illa in basilicam, ubi
eramus. adducentes canam sanam de Martsis loco. Tum

eramus ; audientes canit latum de Matlyis loco : Tum
tertius autem ut troque fex admiratiois clamor exortus est,
ut vox continuta cum lachrymis non videtur posse finiri.
Perduita est ad eum locum , ubi paulo ante fletor tremens.
Exultabant eam similes fratris faciam , cui doluerant reman-
siste diffimilem . Et nondum fatus preceas pro illa , jan
D tamen pravim voluntatem tam citè exultadim certe cerne-
bant . Exultabant in Deiclandem vices fine verbis tanto fo-
nitu , quantum aures nostræ vix posset . Quid erat in cor-
dibus exultantium , nisi fides Christi , pro qua Stephanus
gavis effusus est ? Hæc Sanctus Augustinus , lib . 22. de Civ.
Edit. cap. 8.

Exemplar libelli, quem Paulus sanitate recuperata, publicè recitandum obuluit: *exstat apud S. Augustin. serm. 31. de diversis. Edit. Lovaniens.* In quo longè copiosius explicatur, qua de causa fratres illi, & forores in tantam calamitatem incidentur; nempe quia ipsi approbantibus, & dissimilantibus, frater major natu matrem indignissime trahaverat, eam violentis manus in eam infecit. Quia fecimici doloris stimulis incitata, injuriosum filium malcedendo punire coniit: quod & fecit, & quidem ad fontem Baptismatis. Mox maternas preces vindicta prosequitur, nam majora natu filium tremulos illi corporis flatus corripuit, reliquos omnes intra annum co ordinet, qui natu fuerant. Libello recordat subiunctus S. Augustinus:

Maledictio.

mult. Omni enim vita sua tempore flebat, quia exauditus fuc-
A rat, se crudelis, se in eorum morte clamavit homicidam.
Quod idcirco omnipotenter Dominum fecisse credimus, ne
vir mira simplicitatis quanto libet dolore commotus, inter-
quere ultra praefumeret jaculum maledictionis.

Quae historias audita, subiunxit Petrus Diaconus. Num-
quidnam valde grave esse credimus, si fortasse cuique, ex-
agitante iracundia, maledicamus? Respondit S. Gregorius.

De hoc peccato, cur me perconsilari, an grave sit, cum Paulus dicas: Neque maledicti regnum Dei possidebant. Penitentia igitur, quam gravis culpa est, que separat a regno coelestis
vita. Petrus. Quod si homo non fortasse ex malitia, sed ex
linguis incuria maledictionis verbum jaculator in proximum
Gregorius. Si apud diatribum iudicem, Petre, olioferus sermo
reprehenditur, quanto magis & noxius? Penitentia igitur,
quam sit dannabilis, qui a malitia non vacat. Si & ille sermo
penalis est, qui a honestate vacat. Quia confusa videtur S. Gregorius insinuare, maledictionem hanc a Floren-
tia non processu purè ex zelo iustitiae, sed aliquatenus fal-
tem ex cupiditate vindictæ.

Maledictiones, quas S. Ephrem in suo Testamento conjectit in
Hereticos, & Apóstolos.

B. Quemadmodum S. Ephrem suo in Testamento bonos prof-
permissis benedictionibus prosequi voluit: sic improbus, præ-
cipue hereticos diffinitionis maledictionibus conficit. V. eti-
Pauliona: (aliquotum Hæreticum) cuius mater ex mulie-
ribus maledicatur. V. venti, qui te peperit: quoniam per-
ditionis omnium hereticorum participes factus es. & prædomum
janus ingreditur. Opera enim tua omni nequit, atque ha-
bitatio plena sunt, &c. Horrible prodigium! Deus tuo often-
det in corpore, &c. confusus quippe es in arundine fracta,
&c.

Arrovadron vir effamis, atque rebellis, quia voluisse con-
gregationes Christi Ecclesiarum a Spiritu sancto congregatas
demoliri, atque exterminare, ex ea, quæ sub celo est, delecta-
tur memoria tua, & non inventari libro viventium. Quoniam
dereliquerit viam vitae, &c. Meis precepisti, atque do-
ctrina sedulo operaris dantes ut mei discipuli, a Catholicis ne
desciscatis fide, &c. neque ab illa in aliquo dubio, aut
Schismate deflectatis. Si quis vero dubitaverit, aut contra
Deum, familiam ejus Ecclesiæ, impingens, & difficiens,
separatus fuerit, spirans adhuc, & vivens in carnem detru-
catur, & particeps hereditatis maledictionis. Cain reddi-
tus, genitrix, ac tremens sit super terram. Et quicunque
patre filium minorem fecerit, inhumatus, & absque sepulta-
tura, ipse etiam vivus in terram pariter descendat. Si quis
vero adversus Spiritum sanctum disperferit, talis in iudicio
misericordiam non obtinet. Ne si quis adversus Catholicam
Ecclesiæ fide extulerit, leprosus fiat initia demen-
tis, ac ita Gizei. Quicunque porro rectam intelligentiam
demi dereliquerit, constringatur iniquitatis funculo prodi-
toris Jude.

Hæc S. Ephrem zelo iustitiae, & amore Religionis Orthodoxæ,
quæ nimia non videbuntur, qui & heretici summa turpitudinem,
ac impietatem, & Psalmi centenii octavi dia-
ratis attente consideraverit, vel cum istis Ephramitis compa-
raverit, vel etiam illam maledictionem, quam S. Petrus in
monem Magnum vibravit: Pecunia tua tecum sit in perditionem.
Qui enim non ait: Eft, sed: Sit, non indicatio, sed
oprativo modo se hæc dixisse significavit, ut ait: *sædus Gre-
gorius.*

D. Cum S. Theodorus Studia suo in Testamento exposuisset,
quoniam ex Patribus, præsternit eremis olim indigenis, recipie-
ret, nominatique, Marcum, Iacobum, Barlauphim, Doro-
theum, & Hæcphium, statim subdidit, non quidem Barlauphi-
um, Iacobum, & Dorotheum illos, qui cum Acephali Co-
cephali, id est, fine capite pariter fuerunt, sed longè diversos
ab istis anathematice pridem confosilis: nam si illos ipso esse li-
quebit, qui anathematice notati fuerunt; aut ut ab eis diversi sint,
heretici tamen illa infectos anathema illis, & caræthæma &
anathema à Parte, & Filio, & Spiritu sancto. *Tom. 9. Baron.*
An. 826. N. 53.

Hæc ferventizelo accensus, & impulsus S. Theodorus Apo-
stolonus imitatus, qui & ipse, ut ardorem suum adversus Christi
inimicos declararet, maledictionis missile duplicavit. Si quis
non ait: Dominus noster Iesus Christus, sic anathema,
Maranatha. Genus cum sua specie, inquit Calvinianus, *Dru-
sus 6. præteriorum:* nam anathema est, aliquando nomen

generis, cuius tres species. Niddus, Herem, & Samatha, que
hic dicitur Maranatha. Ultra vox sonat: Dominus venit.
Maran, Dominus, Atha, venit. Syriacum est Sem, non enim,
id pro tetragrammaton ultrapatur, unde Samatha, Dominus
venit. Ita iste. Alialiter.

Nec Conciliorum anathemata, & anathematis alii
funt, quæ maledictiones, adversus fiduci Catholicae, & pacis
Christianæ hostes, ac perturbatores.

Oderat Chilpericus Rex Francorum Prætextatum Rhom-
agenensem Episcopum: Quocirca rogavit Episcopos in
castra Prætextati collectos, ut aut vetus Prætextati fin-
deretur, aut centenarius octavus Psalmus (qui maledic-
tiones Schiarietas continet) super cum recitaretur, vel
certe in perpetuum communione privaretur. Quod tam-
en Episcopi facere abuerunt, ut scribit Aimoinus.
Videtur autem Chilpericus hoc percutisse ex more illius
temporis, nisi enim tunc Psalmum illum vel super ve-
re nocentes, vel super illos, qui falsò nocentes confe-
bantur, recitare confutum fuisset, quomodo hac po-
statutio Chilperico in mentem venuisset? *Aimoin. lib. 3.*
de gestis Francorum cap. 26.

Alia maledictionis exempla, & effecta.

In vita S. Quintiani Arvernenis Episcopi tale quid literis P
predidit Gregorius Tuverensis, de eod. S. Quintianus. Post peractam
fragmen clavis Arverna, Hortensius unus ex Senatoribus co-
mitatum urbis illius agens, quendam de parentibus Sandi,
Honorum nomine, in urbis platea nequeret retinere iussi,
quod celester beato viro nunciatum est: tum ille per amicos
cepit rogare, ut eum, data audiencia, solvi subteret, quod
ille nullatenus præfuit. Tunc beatus senex deferri se in pla-
team, ut eum tenebant, subiectus: allatus autem rogabat milites
ut eum dimitteret: illi vero timentes obediens ausi non
fuerunt Pontifici. At Sacerdos, ad domum, inquit, Hortensi,
me velociter deportare, etiam enim senex valde, & propriis pedi-
bus ite non poterat: deferentibus autem in domum Hortensi
ministris eius, excutius in eam pulvrae calcementi sui-
tum, statque deferta, & non sit, qui habitet in ea. Et di-
xit omnis populus Amen. Et adiicit: quod Domine, nun-
quam de iustis generatione promovetur quisquam ad Episco-
pato Sacerdotium, qui Episcopum non exaudiit. Egregio autem
ex ea Sacerdote, proximus omnes familiæ, qui in domo illa-
erant, a fratre corripuerunt, & parumper ingemincentes spu-
tum exhalabant, quod cum iam die tercia ageretur, videns
Hortensius filii nihil ut suis servis reverterintur, ne etiam &
ipse pariter interiret, ad sanctum virum mectus ingreditur,
projecitusque ad pedes eius, cum lachrymis veniam rogat,
quam ille benignissime indulgens benedicendo aquam domui
transmisit: illaque per parites dispersa, omnis agitudo pro-
tinuit eti ipsa, ac magna illa virtus apparuit: nam &
morbus incurerant, sanati sunt, & qui sanati erant, ultra
non incurerant. *Turon. lib. de vita S. Patrum.*

Quam periculotum sit aliis seu ex ira, seu ex odio mala im-
plicari, docet nos hoc exemplum ex vita S. Zenobii Episco-
pi Florentini desumptum: nam inter caeros, qui saniatis
adspicende gratia, ad Reliquias S. Zenobii confluxerant,
aderat etiam, a cuncto populo spectatus. Puer quidam à dem-
onis miserabilitate obfusus, qui cum ad liberandum duce-
rebat, nullatenus Ecclesiam intrare permittebatur. Nam
hic, cum olim febribus laboraret, & ob contractam fistam,
matre offerente poculum, quadrages in nocte una bibebit,
festa iam illa, & somno oppressa, cum iterum a puero ex-
taretur, indignatus animo, & irato poculum cum illi porrig-
ret, inquit: Una cum hoc diabolum ibe: quod nec minus
fecerunt est. Prætio affuit diabolus, illius corpus obfusit,
& miserabiliter torquebat. Et cum plura in vanum adhibita
sufficiunt remedia, tandem a religiosa quadam feminæ edo-
cta mater, una cum parte puerum Florentiam ad sepulchrum
B. Zenobii deferunt, & cum religiosorum quorundam clericorum
orationibus adjuti, illum tandem in Ecclesiæ intu-
lifient, perduxerintque ad altare Zenobii, tumefacto primū
mirum in modum utero, post temporis modicum cum fec-
to horribili evanuit demon. nec unquam, quod vivit, ad il-
lum reverti ait ut sit. *Sur. Tom. 3.*

Ad hæc historiam non diffimilem ex eadem vita S. Zenobii
Nam cum Mülner quedam pagana, illuftris, & dives validæ,
in hac Florentina civitate, mortuo viro quoque superfluitates habe-
ret filios, quos delicatissime enutricerat, & ad perfectam illi jam
perve-

Maledictio.

pervenissent etiam, quodam die in iram versi, matrem pro-
pœnitus ipsa impatiens abhorrens corpora illorum horrendis im-
precationibus decitata fuit, genibusque procumbens, & ter-
ram manibus pulsans, Erynnem, catervæ infernae pestes in-
rabiem filiorum, magnæ cum genitu invocat. Exaudiens
demones ab iniis tembris: juvenes congregabantur, illos in
furias exigit. Qui statim ut rabidi canes, mordaciter ad
invicem sua membra corrodunt. Concurrunt familiæ, fit
clamor ingens. Alii funes, alii catenas ferunt. Ligantur ju-
venes, nec rabiæ contineunt valent. Jam mater pietate commo-
vetur in filios, jam facit penitentem. & tanquam calamitas eveni-
tum defert, plangit, ne quid inde agat, cogitare valebat.
Interior occurrit memoriam, qua de Zenobio audierat, & accep-
to confusio, speque, pro filiis recuperandæ salutis, licet
pagana sit, tamen credula, ad Zenobium filios abducit proce-
rat. Cujus ipsa pedibus provoluta, fatigata rem gemitam. Deum
suum exorire dignatur, precibus, & lachrymis fideliciter orat.
Ille infelicem juvencum captivitatem miseratus, pie com-
mous, at id mulierem: Constanter age, mulier, & crede,
quod Dominus noferet Iesum, qui illos modò post orationem
meam sanificari reficit, verus est Dei filius, & omnium Crea-
tor, & Dominus. Et statim in basilica Salvatoris, ubi adest,
coram vexillo Crucis se prostrans componit: ubi cani du-
bus horis in oratione jacuerit, hoc est, à prima dicta hora,
qua illi advenirent, usque in horam tertiam, surrexit ab oratione,
& juvenes signo Crucis benedicunt damnos ab illis
profectus effugavit, ut in eo completeret, quod scriptum est:
Persepar inimicos meos, & comprehendam illos, & non
convertar, donec deficiant. Affligam illos, nec poterunt sta-
re, cadent sub pedibus meis: qui præcincti me virtute ad
bellum. Illi vero familiæ effecti, una cum matre, & omni
familia, constituto tempore, baptizanti gratiam fulciperent.
Qui utique ad caput uite infectum, contabuit. Tertius.
arumnois priorum eventus apicio, & Dei, qui oculis omnia
intuetur, inevitabiliter ultionem admodum reformidans,
palam inter omnes maleficia communiter à se, siisque focus
per fraudem contra Narcissum admisit confessus est. Sed
tamen dum pro delicto gravissime condolescerat, tantis, &
tam acerbo lamenis, quod utique oculum sibi penitus ex-
tinxit. Atque hi pro eis criminationes falso contra Narcis-
sum confita tales penas perverunt.

Refer *Cæsarius lib. c. 11.* Energumenam quandam libera-
tam à Dæmoni: qui interrogatus, quomodo intrasset, nec ip-
se respondit, nec mulierem respondere permisit. Postea con-
fessa est, ad vocem mariti sui, in commotione animi sui dicen-
tis: vnde Diabolus, quod intrare illum fecerit per auriculam.
Quæ maledictio Germanus per quam uitata est. *Dei Tempel-
mit dir. Dass dict. de Teuffel hole.*

C. Subiungit *Cæsarius lib. c. 12.* Homo quidam iratus, sicut audivi-
a quodam Abbate, dixit filio suo: Vade Diabolus, quem
tu Diabolus rapuit, & nusquam compari. Auditio hoc
eventu sceleratus Apollonius Interlocutor in Dialogis Cæ-
sarianis, qui utrumque scriptum est: Is summus Brito-
num, quorum erat Episcopus, injurias irritatus, maledictiones
nusquam aduersis illos, eum inde cum suis abiit, intor-
sit, sic fuos allocutus: Agamus, fratres, instanter, cedamus,
que, patienter. Ita vir Dei exercitus illam perfidiam gen-
erationem, intulit illis meritam maledictionem, quia elonga-
venerat à se benedictionem. Si Moyses ille mitilimus fu-
per omnes homines, qui morabantur in terra: sic Ifaras, sic
Jeremias, offensu cervicis ingrati populi duritia, obligave-
runt eos devozione pessima, scilicet impetrantes propter eorum
impernitatem, ne attendere Deus eorum vota, vel sa-
crificia. Elifas quippe influentes sibi pueros maledixit, &
comædiantur in ventre tuum. Mox puella sensit eum in regressum,
& usque ad matrem atatem ab illa vexata est. Hoc anno pri-
mum, meritis Apolloniorum Petri & Pauli, quorum limina
vicit, liberata est.

Id. *Autor lib. 5. cap. 26.* de Muliere quidam, quam Dia-
bolus cum effet quinque, hoc ordinè intravit. Die qua-
dam, cum lac manducasset, pater eius iratus dixit: Diabolus,
comædias in ventre tuum. Mox puella sensit eum in regressum,
& usque ad matrem atatem ab illa vexata est. Hoc anno pri-
mum, meritis Apolloniorum Petri & Pauli, quorum limina
vicit, liberata est.

D. *Cæsarius iterum cap. 27.* de quodam Juvene, qui cum cupi-
tis amoribus non esset potitus, iratus dixit: Diabolus, qui mi-
huc adduxisti, poterit me etiam hinc reducere. Mox invitatus af-
fuit, hominem rapuit, & in aera levavit, & ultra civitatem trans-
fersit juxta ripam cuiusdam lacus incommodi facti de-
posuit. Ad quem ait: Si non quinque modo te signafies, mo-
do occidam te: temere enim, & imperfècte in ipso raptu fu-
gimus sibi crucis imprecatis. Dimisus à Dæmoni, tam gravi-
ter ecclit, ut in terra fine sensi jacens fanguinem vomeret.
Tandem aliquancum virium resumens, manibus, pedibusque
reptando ad aquam venit, faciem lavat, atque ex ea bibens,
cum multo labore ad hospitium suum pervenit. Ingeffus do-
mum mox ut lumen alpestris, secundum in terram ruit, vocatus
ei Sacerdos, qui initium Evangelii S. Joan. super eum legit,
aliisque orationibus contra impetus diaboli illum munivit.
Postea per annum integrum ei corpus ejus torum erat tremu-
lum, ut cyprinus manu tenere non posset ab ibidem.

Commemorabile est, quod Euæbius memoriz prodidit *l. 6.*
cap. 8. de calumniatoribus S. Narcissi, qui si faltum testarentur,
L. B. *Theat. vit. Human. Tom. V.*

Maledictio.

municato consilio deliberaverunt, à sancto vito humiliter imploreare veniam. Misericordia itaque ad eum legatione, pofcentum cordis contritione: ut absolvantur ab illata maledictione, fpontenes, fi eos dignatur cura reverfione, deinceps fatis, & misericordia Maclovius, ubi penitentiam patriotarum accepit, summan confidit ad Leontium venerabilem deditum. Leontius hanc ad ipsum Deum referendam cefuit. Uterque inditio fibi triduoноjejuno, exoriant fibi revelari à Domino, quid super hoc fibi eret opus factio. Inter orandum Angelus Domini Maclovio additit, eique ex ore Dei hac fuggefit: Portaret te, ô amice Dei, Britanniam revifere, omnem maledictionem auferre, homines fatuifera benedictione fanare, terra ubertatem refuſire, Deinceps debet Santomas reperire, quia illic habes propedium obire. Sanctus itaque vir secundum Angelicam revelationem reparavit, terram, hominemque sua benedictione fandificavit; Deo que largitor omnium bonorum cor orando commendavit. Sieque omnis terra repleta est dafipli obiecta per eum benedictionem, que antea damnata fuerat per eum maledictionem. Ita factum est omnibus palam, quod Pontifex plus hanc maledictionem non intulit per aliquam malevolentiam intemperantiam, immo per utilem fervitatem benevolentiam, ut per hanc neccffitatem falem inviti traherent ad penitentiam.

Prob. in vita S. Patricii, lib. 2, apud Bedam Tom. 3. Cum aliquando venifit S. Patricius in regiones filiorum Amalgit, congregata est multitudine Magorum ad primum Magum Redridum nomine, rogantes ut nescieretur se de inimico Deum suorum: at ille statim furgens ambulavit cum illis, habens erga se artem magicanam scriptam in vestimentis suis albis, Cumque vidissent eos venientes ad eum, Patricius & Endeus filius Amalgit, & Conalus filius Endi, cum jam baptizaret Patricius multitudinem barbarorum, arripiuerunt arma sua Endeus & filius eius, ut repellentem magosq; S. Patricio: Vir autem Domini Patricius elevavit manum suam fulminem in celum; & maledixit Redridum praeftatum principem magorum, qui venerant cum eo, & exultauit ante faciem omnium eorum, & in figura videnti Dei, terra deglutiuit eum: quo vito, catenar dipleri sive per totum campum Damnon, & territi furi vehementer a facie Dei celi.

Prob. in vita S. Patricio: Virum aliquem valde durum, & avaram in campo Hanry habitantem, in tantum fuitilitate, avaricieque incurrisse crimen perit fuenterunt, ut duos boves a caro Patrici auferret violenter, & ad suum usum transferret: cui irascens S. Patricius, cum maledictione dixit, Maledixit. Quod potest intelligi. Male fecisti, nunquam proficiens, sed ager his tuus neque tibi, neque feminis tuo in eternum unquam ulti erit. Et factum est ita. Inundatio enim tam abunda maris eodem die circuivit, atque perfidus ejusdem viri agrum, ut nunquam amodo faceret fructus, posita est, iuxta Propheta verbum, terra fructuera in falangem, a malitia inhabitantium in ea. Arenosa ergo, & infertuera eadem terra facta est a deo, qua maledixit sam S. Patricius usque in hodiernum diem.

Huc ad illud maledictionis exemplum, quod ibidem Probus perferat. Nunciatum est S. Patricio aliquando, nequissimum opus cuiusdam Britanicorum Regis, nomine Chaitir, infamia, crudelitate tyranni, qui erat maximus persecutor, & interfector Christianorum. Sanctus igitur Patricius per epistolam suam ad viam veritatis cum revocare tentavit, sed ille falestria ejus monita deridebat. Quod ubi nunciatum est homo mini Dei, fexis genibus oravit, & dixit: Domine, si fieri potest, expelle perfidum hunc de praesenti seculo, & futuro. Nec multo post prefatus ille tyranus Musifac arcam a quodam fibi praecantari fecit, quod audiret, quid cito de furo regali transfiguratus imperio efficeret: omnemque clarillimum ejus in hanc ipsam vocem proruperunt. Ium ille, cum estet in medio foro, illico vulpice miserabiliter arrepta forma, profectus est in praetentia suorum, quo eum impetus animi duxit: & ex illo die, illaque hora velut a diabolo rapsus, nusquam apparuit.

Est Excommunicatio species quedam maledictionis, qui anathema est. Hanc in pradomis, & latrones quodam vibravere. S. Laurentius Archiepiscopus Dublinensis in Hibernia. Quod cum illi cognovit, & quemadmodum fieri excommunicatio, inquisiſſent, dixerunt: Excommunicemus & nos Archiepiscopum, & accipientes extra hovis furo ablati, loco stolari, & accensis lignorum facili loco candelarium, inſtituta laporum ululabant. Clericos iridentes, anathema legentes, & in deridu Ecclesie etiam in aqua ipfas faculas extinguites. Ex iis uno poſtero die, licet quadrupli rectus veſte frigore fa-

tis temperatio, & tolerabili extintus est. Tertio inde die maliſtia eorum dum itidem peremptus est, aque ita alii poſto alios in annum perierunt. Cap. 25. vita ejusd.

Ibid. hac historia memoratur. Quidam ex ministris Archicopio, quandoque non abſque sua fortiffis culpa, Dubliniæ ad patibulum trahebatur. Cumque jam ad suspensiōnē locum perveniret, rumor ejus rei ad Archicopio cum perlatuſ est. Illico surgit ille, sequiturque hominem, ut cum liberet. Videns autem unus eum carnicibus prefulem venientem, timenque ne infelix ex eorum manibus auferretur, caput milero efficit. Id cernens Episcopus, multumque dolore crepitum fibi hominem, in eis percursum maledictionis fulmen intorſit. Cumque ille cum focus Dublinianum rediret, in ponte cadens, coxam fregit, & ex eo vulnera brevi vitam amisiſt, manifesto divine uitiosus judecatus.

Cum quidam Ecclesiasticorum rerum invafores pleno curfu ad Ecclesiam Lincolniensem depradandam tenderent. S. Hugo ejusdem Ecclesie Episcopus, iuſſit omnes in vicinis Parochiis, pulsatis campanis, excommunicatos denunciari. Videntes ergo illi folia benignitate virum sanctum flattare pro oīibus suis, mutu divino terri, difceſerunt omnes; & valde enim timbant, ne in Satane potefatae tradirentur, morteque reproba a Diabolo prefaciati perirent, siue pluribus jam evenirent, quos sanctus Episcopus percusserat. *Prob. in vita S. Patricii, lib. 2, apud Bedam Tom. 3.*

Cum aliquando venifit S. Patricius in regiones filiorum Amalgit, congregata est multitudine Magorum ad primum Magum Redridum nomine, rogantes ut nescieretur se de inimico Deum suorum: at ille statim furgens ambulavit cum illis, habens erga se artem magicanam scriptam in vestimentis suis albis, Cumque vidissent eos venientes ad eum, Patricius & Endeus filius Amalgit, & Conalus filius Endi, cum jam baptizaret Patricius multitudinem barbarorum, arripiuerunt arma sua Endeus & filius eius, ut repellentem magosq; S. Patricio: Vir autem Domini Patricius elevavit manum suam fulminem in celum; & maledixit Redridum praeftatum principem magorum, qui venerant cum eo, & exultauit ante faciem omnium eorum, & in figura videnti Dei, terra deglutiuit eum: quo vito, catenar dipleri sive per totum campum Damnon, & territi furi vehementer a facie Dei celi.

Prob. in vita S. Patricio: Virum aliquem valde durum, & avaram in campo Hanry habitantem, in tantum fuitilitate, avaricieque incurrisse crimen perit fuenterunt, ut duos boves a caro Patrici auferret violenter, & ad suum usum transferret: cui irascens S. Patricius, cum maledictione dixit,

Quidam Diaconus, livore impellente, militem quendam nequerens accusans de criminis regiae proditionis, Hugonis sententia ob spem emendationis percutitus, cum peccatum suum non modo non veler agnoscere, sed etiam ab Archiepiscopo abſolutionem impetrare, rediens ad virum sanctum, purgationis, ut putabat, sua chirographum fecum afferret; rursum, non obſtanſ mandato, ab illo excommunicatus est. Ut autem Dominus ostenderet, utrius tempore approbatum, diaconum horrendum in modum percutiuit, nec eum diutius vivere pafius est, &c.

Clericus quidam propter tyrannidem quorundam potentium ius suum, quod ei erat in quadam Ecclesia, obtinere non potuit. Pecunias quoque, ac aliis rebus penè omnibus in curia Romana conſumpſis, jam summa egeſate cepit urgeri. Audiens vero S. Hugonis oppreforium confolatorum piffimum eſe, ad illum tandem venit, etiam longe extra fines diocesis sue, & cum lacrymis eis auxilium imploravit. Non ergo vir Dei omnes excommunicavit, licet eis jurisdictione non tenerentur. Quid plura? Alii in amictum verbi, ali repentina morte extinti sunt: quorundam oculi cum ingenti cruciata excidebunt, donec legitimo poſſefiſſori refutari eſt Ecclesia.

Alios etiam viros Septem quandoque excommunicavit vir fandus, quod furem à cemeterio dolo abſriffraxit, & mox fine dilatatione ſuſpendiuit. Timentes vero illi, ne accideret ipſis, quod jam multis evenienti cōſtabat, ad pedes Episcopi patiter venerant. Sex satisfactione dura illa quidem, fed brevi expurgati sunt: septimus, quia noluit satisfacere, abſolutionis gratia non impetravit. Iam vero dura fuit ea ſatisfactio, ut etiā brumali tempore penè nudi furem a patibulo depositum, per longum iter humeris portare, atq; in eo, quod diximus, cemeterio, unde illum extrazierant, tumulare copulū ſim. Res propterea ſtupenda. Jam ſep̄tē anni tranſierant, & ecce redi milites, cum lacrymis petens abſolutionem: Domine, inquit, poftquā fententia tua me perculit, acciderunt mihi mali multa. Gratianus Regis continuo perdidit: exulare coactus ad inopiam redactus sum: corporis moleſtia contabui, plurimisque adverſis caſibus ſubiacui. Sed ne pejora his ſuccedant, dignare (obſeruo) vel ferò penitentem revalere. Miftertus ergo vir plus tangit calamitatis,

Maledictio.

calamitatis, quod ex fortunato, & divite zrumofus, & mortuus factus eſſet, clementer cum abſolvit, & ne dolore dolori adderet, multatam ei mitiorem irrogavit.

S. Radbodus Episcopus Trajectensis, viſitans aliquando creditum ſibi gregem, in Frisia protellus eſt, ut ſi qui illi priſtini erroris emergent frutices, eos hoſpitali vomere extirpare, doctrinaque fidet credentium animos irrigaret. Occurrunt autem Dani, ejusque conatus impedit. Sed ille tam nichil mortis periculi abſtritus, fatigatus eis adhortationes habuit, ut repudiaterritoribus complectantur veritatem. At illis obduratis animis in malitia perſistentibus, mortuus ipſi minitibus, anathemas in eos ſententiam vivabat. Tum vero divino ultro conſeffim perſecuta eſt. Nam peſe horrea, tanquam fulminis iſtu, percuſſi, omnes ferè extinti sunt. Nec unquam impune tulerunt, quoties moleſtia eum Trajeti afficeret. E vestige enim, Dei iudicio, plebebanter, ut perpeſe testari ſunt ex illis paucifimi, qui ſe vivos evaſiſt iſtudbanter. *Surd. cod. Tom. 6.*

Thereſia, Alphonſi VI. Regis Caſtilia mater, à filio suo in carcere coniacta, cum nullis nec ſuis, ne calenſis precibus, nec ſummi Pontificis juſti, liberacione, & libertatem obtinere posset, indignatione permuta, maledixit filio, dicens: Quia crux mea vinculis alligata, & mihi abſtulisti honorem à patre relíxi, Deum precor, ut ab hoſpibus ſuapius, ut ego ſum, demum crux tua fracta conspicias, ſicut mea ferro viñxim. Quod paulo post explicitum eſt, nam cum bellum apud civitatem Pacenem cum Ferdinandō Regi Legionis Alphonſo conſereret, exiens per portam civitatis ad pralium jam caprū, tibia vētis ferro involuta eſt parcer, & rupta: Ille vero in bello viciſſus, & capitū eſt. Ita quod eadem inobedientia, mandata Apoſtola ſimil, & maledictio materna cum comprehendetur. *Hac Roederic. San. Gius. 1.1. de rebus Hisp. 1.4.*

Quonodo S. Eligius Episcopus Noviomensis maledixit ob inobedientiam plus quam quinquaginta hominibus, eorumque ſententiam, beatissimam, excommunicatos curaverunt, dicunt: Jam eſt alibi.

De eodem ita prodidit. *Auden. in Hisp., 1.2.25. Tom. 6. Surii.* Quidam Presbyter Diceſſis eis pefſum apud vicinos audiebat. Eum Eligius crebro verbis castigans ad ſanctitatem revocare non potuit. Cumque mala eius fama latius ſuperaret, beatissimam tam nefanda audire amplius non ſuſtinetur, & blandi, ac comitem illum appellans, orat, ne propter paucas nubes, cum plurima illa relata eſſent, tantas turbas cicer: ait: ne pro nucleus ablati liberaliter ſatisfacturum. Sed ille tumido animo bonitatem eius ſpernens alperis in cum verbis invenit, eadem capiſſerat. Tum vir Dei, animo mutato famulos quidem, quod id fecerint, acriter objurgat, homini illi tres aures numerati jubet: fed ad arborē converſus, ut olim Salvator noster ad ſiculicam, ita ait. Quandoquidem adeo eius cauſa infestatorem, nunquam deinceps ex te fructus naſcatur in æternum. Conſtituit ad vocem eius arbor exaruit, hodieſe ſic perlevat. Tenebat fide plenillima illam. Dominum ſententiam: Qui credit in me, opera, quæ ego facio, & ipſe faciet: ait: que ita cum fiducia imperavit arbori, Dominicum, ut diuinus, ſecutus exemplum.

D. Birgita Virgine Hiberna, hoc *Auden*, quem *Sur. edidit*, Tom. 1. Quadam mulier poma attulit. S. Virginis Birgittæ, ſimil autem concedebant lepri, ſi poma abſentem, emendantes. Jufit ergo poma illa dari mulieri. At mulier id audiens, poma ad retraxit, dicens: Non leproſis haec mala attulit, fed tibi, & Virginibus tuis. Diffiduit id fonda Virginis, aitque ad illam: Non redi facias, dum hoc miſericordia officium impediſſis. Itaque arbores tuas noveris æterna sterilitate damnatas. Abit mulier, & ecce hotum ſuum, quem poma diuinus reliquit, vacuum invenit, & deinceps perpetuo tenit iterum.

Non ſilendum eſt, quod *Sylleſſer Gyrald* in *Topographia Hibernie*, diffind. 2. c. 22. his verbis prodiſit: Eſt in Lavinia provicia quadam, que Hernigena dicitur, quam à Gwelfordia folium Slavens aqua diſtermat. Unde mures maiores, qui vulgariter Rati vocantur, per imprecatiōnem S. Yori Episcopi (cuius forte libros corforant) propterea expulsi, nec ibi poſte nati, nec vivere poſſunt inveni. Etiam reliquia, & pulvistum, quo ſepulcrum S. Udalricus, glires fugant, immo & neant, quod num ex maledictione his animalibus inflicta a S. Udalrico accidit. An Deus peculiari ratione ſancto Udalrico hanc gratiam conceſſit, diceret non habeo, utrumque accidere potuit: & experientia in promptu elfi, cui cur reluetemur, cum ipſe fenius nos convincat? *Brufchius in Catalogo Monasteriorum de Urembra. Eſſicit idem Episcopus (S. Udalricus)*

ut

ut nulli magni iniures sint in Cenobio, immo ut & altitudo A importari vivere non possint, sed illico expiantur, ac interminantur. Quia vero industria id factum, ignoratur. Eodem beneficio affectus dicitur totum Episcopatum suum Auguſtanum.

In vita S. Coengini, quam manuscriptam vidimus, extat maledictio ejusdem Sancti in corvum. Prædictus puer (sermo fuit de filio cuiusdam Reguli agrotante) cum lac concupisceret, vir Dei eum de monte de clibanis subversus, cuius lac manitius cum vase effudit. Quod Dei famulo valde diffiduit, eique dixit: Noe in arca inobedientis exiſti, mihi in hoc diffidisti, ideoque dico tibi: vade nunc quidem, fed in die natulati mei, hic requiem non habebis. Quod & nos (en teſte oculatum) oculis impletum cernimus. Nam per tres Patris Coengini, ales illa nec tantum civitati valet proximare, sed etiam in vertenti monitis fecare non cefar.

Pleraque hac referuntur ex Loco de Imprecatione.
EXEMPLA VARIA MALEDICTIONUM,
A QIBUS, ET QUA OCCASIONE, VEL EX
qua caufa usurparuntur.
E X S. S C R I P T U R A .

Primus inter homines Noe legitur maledixisse Chanaan ne-
poti tuo, pro eo quod Cham pater eius nudatus ipius Noe
exteris fratribus nunciavit, cum magis eam regere debuisset
Gen. 9.

Inter verba benedictionis, qua dedit Iacob filio suo
Qui maledicere tibi, sit illi maledictus. Gen. 27.

De Simeon, & Levi dixit Jacob patri eorum. Maledictus
furor eorum, quia pertinxat; & indignatio eorum, quia dura-
Gen. 49.

Balaam misericordis ab Balaam ut veniret, & maledicere
populo Israel: audierat enim, quod maledictus erat, in quem
malodictione devenieret. Num. 22.

Multas maledictiones ponit Moysè in eos, qui transgrederentur tradita illis divina mandata. Deut. 17.

Diruta civitate Jerico impetratus est Jofue, & maledicere
restrinxit illis divina mandata. Deut. 17.

Schemita inter epulas, & pocula maledicabant Abimelech.
Judic. 9.

Goliath Philisteus maledixit David in viis suis. 1. Reg. 17.
Saul volens persequi Philisteos adjuravit populum, dicens:
Maledictus vir, qui comedet panem ulque ad vesperam, doc-
nec uincitur de immissis. 1. Reg. 14.

Semei procedebat egredens, & maledicebat, mittebat
lapides contra David, & dicebat egredere vir sanguinum, & vir
Belial. 2. Reg. 16.

Eliseus maledixit pueris illudicibus ei, & dicentibus: As-
cende calve, ascende. Et lacerant sunt quadraginta duo pueri à
duobus Ursis. 4. Reg. 2.

Cum Judas Machabaeus obſideret quoddam praefidium, illi,
qui intus erant, supra modum maledicebant, & sermones ne-
fandos jactabant. 2. Mach. 10.

Pharisei maledixerunt caco nato, per Dominum Iesum il-
luminato, & dixerunt: Tu discipulus illius sis. Joan. 9.

Arguebant Iudei Paulum, dicentes: Summo Sacerdoti Dei
debet esse. Sed illi excusat se, & dicit: ne sciebam fratres, quod
princeps esset. Act. 23.

**D MALEDICTIO ADVERSUS PIOS, ET
SANTOS, PUNITA A DEO**

Maledici in sanctos illi vocantur, qui vel sanctis mala im-
precantur, vel consumelios aliquia appellatione afficiunt.
Utriusque generis maledicos, a Deo graviter punitos, inven-
iuntur plurimos, quisquis Ecclesiastis antiquitatis monumenta
percurrere voleret. Non triūfū consiliū non est vel omnia, vel plurimi
a divina ultione exempla congregare: Omnia enim, qui
postēnt? Nec plurima opus, quia id jam ab aliis præstitum, subiō
vulnerē percutiū gravi, de eodem loco, in quo jacet, alienis
manibus sublevatus, in lectū politus est, atque inde ad sepul-
chrū usque perdūctus. In urbe etiam Carthaginē, cum
apud Fortunatum diaconum fratrem venerabilis vir, Aurelii
Episcopi ad convivium veniens unā cum Vincentio Colof-
fitano Episcopi, Muraro etiam Episcopo Bolitano, fed &
alii Episcopi, & Diaconi, Murano Episcopo, detrahenti
paucula dumtaxat libibimus.

Quidam petulantis, & infrunti oris S. Malachiam, Hibernia
Primitam, appellaverat simiam. Et Malachias quidem doctus
facto viro, retuli exitum Presbyteri superius memorati quod
ille